
Narayanopanishat or NarAyana Atharvashirsha

नारायणोपनिषत् अथवा नारायण अथर्वशीर्ष

Document Information

Text title : nArAyaNopaniShat evaM nArAyaNa atharvashIrSha

File name : nArAyaNopaniShat.itx

Category : atharvashIrSha, upanishhat, narayana, svara

Location : doc_upanishhat

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi, Gaura Nitai Dasa

Latest update : October 21, 2013, May 14, 2022

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 25, 2025

sanskritdocuments.org

Narayanopanishat or NarAyana Atharvashirsha

नारायणोपनिषत् अथवा नारायण अथर्वशीर्ष

कृष्णायजुर्वेदीया

ॐ सल नाववतु सल नौ भुनक्तु । सल वीर्यं करवावळे ।
तेजस्विनावधीतमस्तु । मा विद्विषावळे ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

(प्रथमः भाऽः)

नारायणात् सर्वयेतनायेतनजन्म)

ॐ अथ पुरुषो ङ वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति ।
नारायणात्प्राणो जायते । मनः सर्वेन्द्रियाणि य ।
भं वायुज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी ।
नारायणाद् ब्रह्मा जायते । नारायणाद् रुद्रो जायते ।
नारायणाद्दिन्द्रो जायते । नारायणात्प्रजापतयः प्रजायन्ते ।
नारायणाद्वाद्यशादित्या रुद्रा वसवः सर्वाणि य छन्दाँ सि ।
नारायणादेव समुत्पद्यन्ते । नारायणो प्रवर्तन्ते । नारायणो प्रलीयन्ते ॥
(अेतदृग्वेदशिरोऽधीते ।)

(द्वितीयः भाऽः)

नारायणस्य सर्वात्मत्वम्)

ॐ । अथ नित्यो नारायणः । ब्रह्मा नारायणः । शिवश्च नारायणः ।
शङ्कश्च नारायणः । धावापृथिव्यौ य नारायणः ।
नारायणः । दिशश्च नारायणः । ऊर्ध्वश्च नारायणः ।
अधश्च नारायणः । अन्तर्बहिश्च नारायणः । नारायण एवेदँ सर्वम् ।
यद्भूतं यस्य भव्यम् । निष्कलो निरञ्जनो निर्विकल्पो निराभ्यातः
शुद्धो देव ओङो नारायणः । न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् । य अवं वेद ।
स विष्णुरेव भवति स विष्णुरेव भवति ॥

(अेतद्यजुर्वेदशिरोऽधीते ।)

(तृतीयः ऋऽः)

नारायणाष्टाक्षरमन्त्रः)

ओमित्यत्रे व्याहरेत् । नमो ऽति पश्चात् । नारायणायेत्युपरिष्ठात् ।
ओमित्येकाक्षरम् । नमो ऽति द्वे अक्षरे । नारायणायेति पञ्चाक्षराणि ।
अेतद्वै नारायणास्याष्टाक्षरं पदम् ।
यो ऽ वै नारायणास्याष्टाक्षरं पदमध्येति । अनपब्रुवस्सर्वमायुरेति ।
विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं गौपत्यम् ।
ततोऽमृतत्वमश्नुते ततोऽमृतत्वमश्नुत ऽति । य अेवं वेद ॥

(अेतत्सामवेदशिरोऽधीते । ओं नमो नारायणाय)

(चतुर्थः ऋऽः)

नारायणाप्रणवः)

प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्राणवस्वऽपम् । अकार उकार मकार ऽति ।
तानेकधा समभरत्तदेतदोमिति ।
यमुक्त्वा मुच्यते योगी जन्मसंसारबन्धनात् ।
ॐ नमो नारायणायेति मन्त्रोपासकः । वैकुण्ठभुवनलोकं गमिष्यति ।
तद्विदं परं पुण्डरीकं विज्ञानघनम् । तस्मात्तट्टिदात्ममात्रम् ।

(bhAshya तस्मात् तट्टिदिव प्रकाशमात्रम्)

ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनः । var ब्रह्मण्यो मधुसूदनओम्
ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो विष्णुरच्यत ऽति ।
सर्वभूतस्थमेकं नारायणम् । काराणरूपमकार परं ब्रह्म ॐ ।
अेतद्यजुर्वशिरोऽधीते ॥

विधाऽध्ययनकृत्वम् ।

प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति ।
सायमधीयानो द्विवसकृतं पापं नाशयति ।
तत्सायंप्रातरधीयानोऽपापो भवति ।
माध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः (मध्यन्दिन)
पञ्चमहापातकोपपातकात् प्रमुच्यते ।
सर्व वेद पारायण पुण्यं लभते ।
नारायणसायुज्यमवाप्नोति नारायण सायुज्यमवाप्नोति ।

य अवे व वेद । षत्युपनिषत् ॥

ॐ सल नाववतु सल नौ लुनक्तु । सल वीर्यं करवावडे ।

तेजस्विनावधीतमस्तु । मा विद्विषावडे ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

शान्ताकारं लुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं

विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम् ।

लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं

वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥

This is more appropriately titled nArAyaNatharvashira upaniShad.

Although titled as mahAnArAyaNopaniShat, it is different from the long version with 25 khaNDas from atharvaveda.

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

——
Narayanopanishat or NarAyana Atharvashirsha

pdf was typeset on February 25, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

